

23.9.2021

Eduskunnan talousvaliokunta

tav@eduskunta.fi**ASIA LPY:n kirjallinen lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lääkelain muuttamisesta, HE 107/2021 vp**

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Lääkäripalveluyritykset ry:n (LPY) kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä laiksi lääkelain muuttamisesta.

Hallituksen esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkavalmisteluna. Siinä ehdotetaan lääkelakiin (395/1987) useita muutoksia koskien apteekkijärjestelmää. Lisäksi ehdotetaan muutoksia itsehoitolääkkeiden hintasääntelyyn ja uutta sääntelyä koskien sosiaalihuollon palveluasumisyksiköiden yhteiskäyttöisiä rajattuja lääkevarastoja. Lääkelakiin tehtäisiin myös eräitä EU-oikeudesta johtuvia säädösmuutoksia. Hallituksen esitys perustuu rauenneisiin hallituksen esityksiin HE 99/2018 vp ja HE 295/2018 vp.

Lääkäripalveluyritykset ry kiittää tilaisuudesta tulla kuulluksi ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Muutosesitykset kannatettavia, mutta riittämättömiä

LPY kannattaa lääkelakiin ja siihen liittyviin asetuksiin esitettyjä muutoksia. Yhdistyksen mielestä ne ovat kuitenkin riittämättömiä lääkejakelelun ja lääkemarkkinoiden kehittämisen näkökulmasta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi viimeisten vuosikymmenten aikana. Apteekkitoiminnan sääntely ja lääkejakelelun lupajärjestelmä eivät ole kehittyneet muuttuneen toimintaympäristön mukana. Alaa koskevaa sääntelyä pitää uudistaa tavalla, joka luo edellytykset lääkkeiden saatavuuden parantamiselle ja lääkekustannusten kasvun hillitsemiselle potilasturvallisuutta vaarantamatta.

Lainsäädännön tulee mahdollistaa aito hintakilpailu lääkehuollossa sekä moniammatillinen resepti- ja itsehoitolääkkeiden jakelu terveydenhuollon toimintayksiköiden, myös yksityisen sektorin ylläpitämien, kautta.

Tavoitteena tasapuoliset toimintaedellytykset

Julkiset ja yksityiset palveluntuottajat ovat lääkehuollon osalta nykyisin eriarvoisessa asemassa. Julkisen sektorin toimijat saavat hankkia lääkkeitä ja rokotteet kaikkiin toimintayksiköihinsä lääketukuista, kun taas yksityiset palveluntuottajat joutuvat ostamaan kaikki vastaanottotoiminnassa käytettävät lääkkeitä ja rokotteet vähittäismyyntiä harjoittavasta apteekista. Silloin niiden hinta on usein jopa kaksin- tai kolminkertainen. Julkisen sektorin täten saama kilpailuetu on merkittävä.

23.9.2021

Julkinen terveydenhuoltopalveluiden tuottaja voi lisäksi tilata lääkkeet lääketukuista myös kunnallisille liikelaitoksille sekä julkisomisteisille osakeyhtiöille silloinkin, kun nämä toimivat avoimilla markkinoilla.

Lainsäädäntö ei nykyisellään mahdollista yksityisellä sektorilla tehokasta logistiikkaa palveluntuottajan omien lääkekeskusten välillä. Lääkehuollon periaatteiden yhdenvertaistaminen yksityisille ja julkisille terveyspalveluiden tuottajille parantaisi lääkkeiden saatavuutta ja lääkehuollon laatua, johtaisi lääkekustannusten laskuun sekä kuluttajien maksamien lääke- ja rokotekulujen pienenemiseen ja sitä kautta tehostaisi koko palvelujärjestelmän toimintaa.

LPY pitää lääkehuoltoa koskevan lainsäädännön kokonaisuudistusta välttämättömänä. Esitämme, että siinä yhteydessä myös mahdollistetaan yksityisille sote-palveluiden tuottajille lääkkeiden ja rokotteiden hankkiminen suoraan lääketukuista.

Läkelain kokonaisuudistus sote-uudistuksen yhteydessä

LPY:n mielestä lääkehuoltoa ohjaavan lainsäädännön uudistaminen on toteutettava sote-uudistuksen yhteydessä. Terveyspalvelualan markkinoiden kehittäminen ja hyödyntäminen kokonaisuutena luo edellytykset myös lääkkeiden saatavuuden parantamiselle ja lääkekustannusten hillitsemiselle.

LPY on mielellään mukana lääkehuollon uudistusten valmistelutyössä.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja
puh. 040 518 5799, ismo.partanen@lpy.fi